

ЗАТВЕРДЖУЮ

ВИСНОВОК

Державного некомерційного підприємства «Державний університет «Київський авіаційний інститут» (далі – ДНП «ДУ «КАІ»») про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Бондарчук Юлії Василівни на тему «Інформаційно-правове забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади», подану на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право»

ВИТЯГ

із протоколу № 16 розширеного засідання кафедри конституційного і адміністративного права Факультету права та міжнародних відносин КАІ від 26 червня 2025 року

Присутні на засіданні науково-педагогічні працівники кафедри конституційного і адміністративного права:

Шапенко Л.О., к.ю.н., доцент, завідувач кафедри;
Головко К.В., д.ю.н., професор, професор кафедри;
Легенький М.І., д.ю.н., професор, професор кафедри;
Кунєв Ю.Д., д.ю.н., професор, професор кафедри;
Сопілко І.М., д.ю.н., професор, професор кафедри;
Юринець Ю.Л., д.ю.н., професор, професор кафедри;
Рябченко О.П., д.ю.н., професор, професор кафедри;
Токарєва К.С., д.ю.н., професор, професор кафедри;
Устинова І.П., к.ю.н., доцент, професор кафедри;
Чулінда Л.І., к.ю.н., доцент, доцент кафедри;
Попов Р.В., к.ю.н., асистент кафедри;
Богатюк І.Г., ст. викладач кафедри

Присутні на засіданні науково-педагогічні працівники інших кафедр КАІ:

Жукорська Я.М., к.ю.н., доцент, декан Факультету права та міжнародних відносин.

Троцюк Н.В., к.ю.н., доцент, заступник декана Факультету права та міжнародних відносин.

Порядок денний:

Обговорення дисертаційного дослідження аспірантки кафедри конституційного та адміністративного права Факультету права та міжнародних відносин Бондарчук Юлії Василівни на тему: «Інформаційно-правове забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Науковий керівник Токарєва Ксенія Сергіївна доктор юридичних наук, доцент кафедри конституційного та адміністративного права Факультету міжнародних відносин та права КАІ.

Дисертація виконувалась на кафедрі конституційного та адміністративного права Факультету права та міжнародних відносин. Тема дисертаційного дослідження «Інформаційно-правове забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади», затверджена на засіданні Вченої ради юридичного факультету 25 жовтня 2021 року, протокол № 13.

Виступили:

Здобувачка Бондарчук Юлія Василівна представила презентацію за основними положеннями дисертації на тему: «Інформаційно-правове забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», з галузі знань 08 «Право».

Доповідачка обґрунтувала актуальність обраної теми, визначила мету, завдання, методологію та методику, охарактеризувала об'єкт та предмет дисертації, виклала основні наукові положення та висновки, що виносяться на захист, вказала науково-практичну значущість роботи, зазначила про впровадження результатів дослідження.

Авторкою здійснено комплексний аналіз сучасного стану інформаційно-правового забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади, визначено перспективи його розвитку та розроблено теоретико-практичні рекомендації та пропозиції щодо удосконалення цього напряму.

У дисертаційному дослідженні здійснено комплексний аналіз феномену інформаційно-правового забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади, як цілісного правового інституту, сформованого на перетині норм адміністративного, інформаційного, конституційного та медичного права.

Дисерантка обґрунтувала, що в умовах трансформації системи охорони здоров'я України, зумовленої актуальними безпековими, соціальними, технологічними та міжнародно-правовими викликами, інформаційно-правовий аспект набуває пріоритетного значення у контексті забезпечення гідності та безпеки психічно хворих осіб. Потреба в науковому осмисленні означеної

тематики детермінована як соціальною значущістю психічного здоров'я населення, так і недостатнім рівнем системності нормативного забезпечення ведення електронних реєстрів у сфері охорони здоров'я та механізмів доступу до персоналізованої медичної інформації.

У дисертаційному дослідженні зазначено, що адміністративно-правове регулювання надання психіатричної допомоги – це діяльність уповноважених державних органів і недержавних організацій у галузі охорони здоров'я, врегульована адміністративно-правовими нормами та спрямована на покращення психічного здоров'я населення. Описано системний характер механізму адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги та доведено, що належне надання психіатричної допомоги можливе лише за умови взаємодії усіх його елементів, тобто одночасного застосування державою та недержавними організаціями заходів із забезпечення: функціонування закладів із надання психіатричної допомоги, прав пацієнтів, реалізації правового статусу медичних працівників тощо.

Встановлено, що адміністративно-правове регулювання у сфері надання психіатричної допомоги в Україні перебуває у стані часткової відповідності сучасним викликам охорони психічного здоров'я. Обґрунтовано, що недостатня нормативна деталізація і прогалини у правовому регулюванні призводять до обмеженого доступу пацієнтів до послуг, зниження рівня їх соціальної захищеності, а також порушення етичних і правових зasad медичної практики, тож надання психіатричної допомоги в Україні потребує комплексного оновлення адміністративно-правового інструментарію, включаючи реформу механізмів контролю, впровадження сучасних моделей інформаційного супроводу медичних послуг та законодавчого врегулювання цифрової конфіденційності.

Запропоновано створення інституту спеціалізованих юридичних консультантів у психіатричних закладах, які надавали б правову підтримку без участі опікунів та забезпечували б реальні канали комунікації між пацієнтом і органами влади задля зміцнення правової суб'єктності недієздатних осіб і зменшення ризику зловживань з боку інших учасників суспільних відносин. Виявлено потребу у нормативному закріпленні таких понять, як право на безпеку та належну якість медичної допомоги у спеціалізованих закладах.

У межах дисертаційного дослідження доведено, що інформаційно-правове забезпечення охорони психічного здоров'я є невід'ємною складовою сучасного механізму захисту прав людини в медичній сфері та виступає важливим інструментом забезпечення гідного, ефективного й недискримінаційного доступу до психіатричної допомоги. Встановлено, що така система включає в себе не лише правові гарантії інформаційної безпеки та захисту персональних даних осіб із психічними розладами, але й механізми інформування пацієнтів, їх родичів, медичного персоналу й суспільства загалом про права, можливості та стандарти допомоги. Особлива роль належить інформаційній відкритості, яка знижує рівень соціальної стигматизації, формує адекватне суспільне сприйняття пацієнтів з психічними захворюваннями та сприяє їхній ресоціалізації.

Обґрунтовано доцільність впровадження єдиного державного інформаційного ресурсу, який би акумулював структуровану інформацію про всі заклади, що надають психоневрологічну допомогу.

У дисертаційному дослідженні сформовано авторське розуміння категорії «інформаційно-правове забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади» як комплексу правових, організаційних і технічних заходів, спрямованих на забезпечення реалізації, охорони та захисту прав даної категорії осіб шляхом впорядкування обігу інформації про стан психічного здоров'я, а також інформаційної підтримки пацієнтів, лікарів і відповідних органів публічної влади.

Авторкою визначено, що ключовою метою такого забезпечення є створення нормативних умов, які гарантують безпечний обіг персональних даних, доступ до інформації про права пацієнтів та механізми правового захисту, підвищення рівня поінформованості осіб із психічними розладами, їхніх родичів та медичних працівників. Серед основних завдань системи інформаційно-правового забезпечення виділено: правове врегулювання обігу чутливої інформації, запровадження систем електронного моніторингу надання психіатричної допомоги, інтеграцію державної політики в сфері відкритих даних з урахуванням правових режимів конфіденційності. Виявлено, що без розробки чіткого правового механізму, який би інтегрував принципи доступності, безпеки, інформованості та недискримінації, неможливо забезпечити ефективну охорону прав осіб із психічними розладами.

Обґрунтовано, що принципи верховенства права, законності, юридичної визначеності, пріоритету прав і свобод людини, а також пропорційності правового регулювання формування й обігу інформаційних ресурсів у сфері психіатричної допомоги становлять фундаментальні орієнтири правозастосування. Водночас спеціальні принципи – свобода доступу до інформації, відзеркалення інтересів усіх споживачів інформації, захист електронних даних та формування гуманної інформаційної політики – адаптують загальноправові підходи до специфіки психіатричної сфери, забезпечуючи баланс між публічними та приватними інтересами.

У межах дисертаційного дослідження вказано, що суб'єкти інформаційно-правового забезпечення охорони осіб, які страждають на психічні розлади, є ключовими інституційними агентами, наділеними відповідними повноваженнями щодо реалізації, гарантування та охорони інформаційних прав пацієнтів у сфері надання психіатричної допомоги. Їх компетенції охоплюють формування, впровадження та контроль за виконанням державної інформаційної політики в галузі охорони здоров'я, особливо у тій ії частині, що пов'язана з високочутливою та персоніфікованою інформацією про стан психічного здоров'я громадян.

Встановлено, що до складу вказаних суб'єктів належать: Верховна Рада України, Міністерство охорони здоров'я України, Національна служба здоров'я України, медичні установи незалежно від форми власності, спеціалізовані науково-дослідні інститути, професійні асоціації, громадські організації, а також оператори медичних інформаційних систем. Особливе місце займає пацієнт як головний суб'єкт медичних правовідносин і носій інформаційних

прав, реалізація яких є центральною метою діяльності усієї системи охорони психічного здоров'я.

У дисертаційному дослідженні аргументовано, що ефективність інформаційно-правового забезпечення безпосередньо залежить від належної координації між суб'єктами, інтеграції їхніх зусиль та уніфікації підходів до обробки, зберігання й захисту психіатричної інформації. Сучасні виклики, пов'язані з цифровізацією медичних процесів, зумовлюють потребу у впровадженні єдиних стандартів обміну даними, використанні безпечних медичних інформаційних систем, дотриманні конфіденційності та правової кодифікації даних.

Встановлено, що ефективна організація національних реєстрів психічно хворих осіб можлива лише за умов належного нормативно-правового врегулювання, яке узгоджує публічний інтерес із гарантіями прав людини на медичну та інформаційну недоторканність. Найкращі практики зарубіжних країн демонструють застосування диференційованих режимів доступу до персоніфікованої інформації, інтеграцію з національними електронними системами охорони здоров'я, а також сувору регламентацію умов обробки даних відповідно до міжнародних правових стандартів.

Дисертанткою доведено, що запровадження реєстру осіб, що страждають на психічні розлади, є складним міждисциплінарним завданням, яке потребує врахування правових, етичних, технічних та організаційних аспектів. Наявні моделі державних реєстрів не враховують специфіки психіатричної сфери, зокрема – високого рівня чутливості інформації та необхідності збереження конфіденційності. Успішне функціонування такого реєстру можливе лише за умови формування гіbridної моделі: системи обмеженого доступу, інтегрованої з електронною системою охорони здоров'я, яка забезпечуватиме технічну сумісність та правовий захист персональних даних. Аргументовано, що структура майбутнього реєстру повинна включати шість основних блоків даних, а доступ до інформації має бути диференційованим за категоріями користувачів відповідно до функціональної необхідності.

Встановлено, що ключову роль у функціонуванні реєстру повинні відігравати Міністерство охорони здоров'я України, НСЗУ та медичні заклади, кожен з яких виконує окремі функції в рамках багаторівневої системи управління. Створення правового механізму, що передбачає обмеження доступу, псевдонімізацію даних, періодичну верифікацію записів та кримінальну відповіальність за розголошення, є критично важливим для захисту прав пацієнтів та забезпечення ефективності медичних і управлінських рішень у сфері психічного здоров'я.

Дисертанткою доведено, що оптимізація системи інформаційно-правового забезпечення охорони осіб з психічними розладами повинна ґрунтуватися на засадах правової визначеності, функціональної достатності та технологічної сумісності, забезпечуючи збалансоване співвідношення між публічними інтересами й фундаментальними правами людини, зокрема на медичну та інформаційну приватність.

Наголошено на критичній необхідності імплементації гіbridної моделі управління інформацією у сфері психічного здоров'я: поєднання

централізованого регуляторного впливу Міністерства охорони здоров'я з функціональною автономією закладів охорони здоров'я щодо ведення електронної документації. Удосконалення чинної нормативної бази повинно передбачати детальне регламентування цілей, підстав і меж збирання, обробки та зберігання даних осіб, які перебувають на психіатричному обліку, із запровадженням псевдонімізації, диференційованого доступу та періодичного перегляду інформації за принципом «необхідності знати». Визначено, що доцільним є законодавче закріплення єдиного стандарту інформаційного обміну в межах системи eHealth, а також створення національної міжвідомчої платформи для моніторингу психічного здоров'я, що інтегрувала би реєстри, аналітичні панелі, клінічні протоколи та інструменти правового захисту.

Зазначене дало змогу авторці дослідження окреслити напрямки удосконалення інформаційно-правового забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади.

Запитання до здобувача:

1. Легенький М.І., д.ю.н., професор, професор кафедри конституційного і адміністративного права КАІ.

Запитання: Чим, на Вашу думку, інформаційно-правове забезпечення охорони психічного здоров'я відрізняється від загального правового регулювання в цій сфері?

Відповідь: Дякую за питання. Інформаційно-правове забезпечення є комплексною складовою загального правового регулювання, яка фокусується не лише на доступі до медичних послуг, а на системному забезпеченні правовідносин щодо створення, збереження, обробки та передачі інформації про психічне здоров'я. У межах цього підходу забезпечується баланс між правом на охорону здоров'я та правом на приватність. Важливою особливістю є запровадження правових інструментів, що регламентують функціонування електронних медичних систем, процедур отримання інформованої згоди та захисту чутливої інформації. Таким чином, інформаційно-правове забезпечення є більш вузькоспеціалізованим та технологічно орієнтованим підходом у сфері медичного права.

Кунєв Ю.Д., д.ю.н., професор, професор кафедри конституційного і адміністративного права КАІ.

Запитання: Яким чином запровадження електронного реєстру осіб із психічними розладами узгоджується з правом на недоторканність приватного життя?

Відповідь: Дякую за питання. Загальний регламент ЄС про захист даних (GDPR) дозволяє обробку спеціальних категорій даних, включно з інформацією про стан здоров'я, лише за чітко визначених умов: наявності законного інтересу, правої підстави, інформованої згоди та спеціального захисту. В контексті України запровадження такого реєстру можливе лише за наявності спеціального закону, який передбачатиме пропорційність, мінімізацію даних та функціональну обґрунтованість. Крім того, повинні бути передбачені механізми псевдонімізації, знеособлення, технічного моніторингу

та судового контролю. Це дозволить уникнути потенційних порушень приватного життя й водночас забезпечити реалізацію суспільно значущих функцій обліку.

Юринець Ю.Л., д.ю.н., професор, професор кафедри конституційного і адміністративного права КАІ.

Запитання: Які загрози для прав людини Ви вбачаєте у процесі впровадження електронного реєстру осіб з психічними розладами, і якими юридичними механізмами їх можливо нейтралізувати?

Відповідь: Дякую за запитання. Впровадження електронного реєстру осіб із психічними розладами, з одного боку, сприяє систематизації надання психіатричної допомоги, але з іншого – містить суттєві ризики для прав людини, насамперед права на повагу до приватного життя (ст. 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод), права на недоторканність персональних даних та права на недискримінацію. Поширення, витік або несанкціонований доступ до інформації про психічний стан особи може призвести до соціальної стигматизації, ускладнити працевлаштування, обмежити доступ до публічних посад або стати підставою для соціального відчуження.

Для запобігання таким загрозам необхідно впровадити комплекс юридичних запобіжників:

1. забезпечити псевдонімізацію та шифрування чутливих даних відповідно до європейських стандартів ГДПР;
2. законодавчо визначити чіткі категорії суб'єктів доступу та обсяг доступної їм інформації;
3. запровадити кримінальну відповідальність за незаконне використання чи поширення медичних відомостей;
4. надати особі реальну можливість ознайомлення зі своїми даними та право на їх виправлення або видалення у випадках, передбачених законом. Ці механізми мають бути доповнені судовим контролем та функціонуванням незалежного наглядового органу з питань захисту персональних даних.

Сопілко І.М., д.ю.н., професор, професор кафедри конституційного і адміністративного права КАІ.

Запитання: Чи передбачаєте Ви правові підстави для обов'язкового внесення даних про психічні розлади до електронного реєстру?

Відповідь: Дякую за запитання. Так, однак ці підстави повинні бути виключно чітко окреслені спеціальним законом та відповідати принципу правомірності обробки даних. Обов'язковість внесення інформації до реєстру повинна стосуватися лише випадків, коли існує доведена необхідність – наприклад, примусове лікування, обмеження діездатності або рішення суду про застосування заходів медичного характеру. Необхідно також враховувати право пацієнта на заперечення, право на видалення або обмеження обробки відповідно до міжнародних стандартів. Облік не повинен поширюватися на всіх осіб, що коли-небудь зверталися по допомогу, щоб не створити загрозу соціальній стигматизації.

Троцюк Н.В., к.ю.н., доцент, заступник декана ФПМВ КАІ.

Запитання: Які аспекти міжнародного досвіду, розглянуті у Вашій роботі, Ви вважаєте найбільш доцільними для імплементації в Україні?

Відповідь: Дякую за запитання. Передусім заслуговує на увагу данський досвід централізованого й водночас багаторівневого доступу до медичних даних, де чітко розмежовано ролі державних органів, медичних закладів і пацієнтів. Канадська модель передбачає сильні правові гарантії, зокрема інститути незалежних уповноважених з питань конфіденційності. Також у США ефективно працює модель зворотного інформування пацієнтів про запити на їхні дані. Україна може імплементувати окремі положення, адаптуючи їх до власної правової системи через спеціальний нормативний акт.

Головко К.В., д.ю.н., професор, професор кафедри конституційного і адміністративного права КАІ.

Запитання: У чому, на Вашу думку, полягає головна проблема інформаційно-правового забезпечення у сфері охорони психічного здоров'я, і яким чином її усунути?

Відповідь: Дякую за запитання. Основною проблемою сучасної української моделі інформаційно-правового забезпечення психіатричної допомоги є фрагментарність правового регулювання, що поєднує застарілі підзаконні акти з окремими нормами спеціальних законів, які не відповідають викликам цифрової трансформації. Існує правова невизначеність щодо обробки та передачі персональних психіатричних даних, а також відсутній єдиний алгоритм дій для суб'єктів, які беруть участь у веденні медичних інформаційних систем.

Тож, доцільно:

1. розробити та ухвалити рамковий закон про охорону психічного здоров'я, який включатиме положення про інформаційну взаємодію, стандарти конфіденційності та контролю доступу;
2. запровадити систему попередньої юридичної та етичної експертизи інформаційних сервісів у психіатрії;
3. забезпечити практичну імплементацію вимог Закону України «Про захист персональних даних» у сфері психіатричної допомоги через створення відповідних підзаконних актів;
4. організувати постійне навчання та сертифікацію медичних працівників із питань юридичної відповідальності у сфері інформаційного права.

Тільки за умови комплексного підходу можливе досягнення балансу між правою захищеністю осіб з психічними розладами та ефективністю охорони здоров'я як системи.

Після відповідей на запитання виступили:

Науковий керівник - д.ю.н., доцент кафедри конституційного і адміністративного права КАІ **Токарєва Ксенія Сергіївна**.

Актуальність наукового дослідження, присвяченого інформаційно-правовому забезпечення охорони осіб, які страждають на психічні розлади, зумовлена зростаючою потребою у вдосконаленні державної політики у сфері охорони психічного здоров'я, реформуванням системи надання медичних і

соціальних послуг, а також необхідністю гармонізації національного законодавства із міжнародними стандартами прав людини. В умовах воєнного стану, зростання рівня психологічного навантаження на населення та посилення соціальної вразливості окремих категорій громадян, питання інформаційно-правової підтримки набуває особливого значення та потребує комплексного наукового осмислення.

Дисертацію присвячено всеобщому аналізу адміністративно-правового регулювання у сфері охорони психічного здоров'я, зокрема аспектам інформування, захисту персональних даних та правового статусу осіб із психічними розладами. У процесі виконання наукового дослідження Бондарчук Юлія Василівна продемонструвала високий рівень професійної підготовки, вміння використовувати сучасні методи правових досліджень, критично аналізувати чинне законодавство та наукові підходи. Робота вирізняється цілісною структурою, глибоким опрацюванням джерельної бази, аргументованістю висновків і наукових пропозицій.

Дисерантка зарекомендувала себе як відповідальна, наполеглива та ініціативна дослідниця. У ході підготовки дисертації вона системно підходила до вивчення обраної проблематики, активно використовувала зарубіжний досвід, аналізувала міжнародно-правові акти, судову практику та праці провідних учених. Юлія Василівна успішно виконала індивідуальний навчальний план, брала участь у профільних науково-практичних заходах, має відповідну кількість публікацій за темою дослідження.

Дисертаційна робота є завершеним самостійним науковим дослідженням, що відповідає вимогам до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право». Дисерантка продемонструвала наукову зрілість, належну фахову підготовку та вміння самостійно розв'язувати складні правові проблеми. Вважаю за доцільне затвердити позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та рекомендувати її до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії відповідно до вимог Порядку присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

Рецензенти дисертаційної роботи:

Головко К.В., д.ю.н., професор, професор кафедри конституційного і адміністративного права КАІ.

Мені, як рецензенту, приємно взяти участь в обговоренні дисертаційної роботи Бондарчук Юлії Василівни, присвяченої дослідженню інформаційно-правового забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади. З огляду на зростаючі виклики у сфері охорони психічного здоров'я, посилення уваги до прав осіб із психічними розладами, а також необхідність гармонізації національного законодавства із міжнародно-правовими стандартами, дана тема є надзвичайно актуальною й соціально значущою.

Дисертаційне дослідження відзначається високим науковим рівнем, чіткою структурою, системним аналізом нормативно-правових актів та практики їх застосування. У роботі обґрутовано місце й значення інформаційного

забезпечення в системі охорони психічного здоров'я, зокрема в частині захисту прав пацієнтів, забезпечення доступу до інформації, дотримання конфіденційності та балансу між публічними й приватними інтересами. Особливо цінним є авторський підхід до визначення напрямів удосконалення правового регулювання з урахуванням досвіду інших держав та вимог Європейської конвенції з прав людини.

Слід зазначити, що дисертаційна робота відповідає усім вимогам, що пред'являються до наукових праць на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право». Наукові статті, опубліковані Юлією Василівною, засвідчують новизну дослідження, його прикладну значущість і відповідність актуальним потребам правового забезпечення у сфері охорони психічного здоров'я. Зауваження, висловлені в процесі рецензування, були враховані авторкою у фінальному варіанті дисертації.

Ураховуючи викладене, вважаю, що дисертаційна робота Бондарчук Юлії Василівни заслуговує на високу оцінку та рекомендується до захисту.

В обговоренні дисертаційного дослідження взяли участь:

Легенький М.І., д.ю.н., професор, професор кафедри конституційного і адміністративного права КАІ.

Під час попереднього розгляду дисертаційного дослідження Бондарчук Юлії Василівни було висловлено низку зауважень і конструктивних рекомендацій, що стосувалися як теоретико-методологічних зasad дослідження, так і прикладного значення запропонованих дисертанткою положень. Усі зауваження були ретельно опрацьовані, що свідчить про відповідальне ставлення здобувачки до наукової роботи, її відкритість до фахової критики та прагнення до професійного зростання й наукової добросердечності.

Представлена дисертація є актуальну та своєчасною, оскільки присвячена вивченю важливого й водночас недостатньо дослідженого напряму — інформаційно-правового забезпечення охорони осіб, які страждають на психічні розлади. У роботі комплексно проаналізовано чинне законодавство у цій сфері, виокремлено проблемні аспекти нормативного регулювання та правозастосування, запропоновано обґрунтовані напрями його удосконалення з урахуванням міжнародних стандартів та практики зарубіжних держав. Дисертація вирізняється логічною побудовою, системністю викладу, науковою аргументованістю висновків та практично значущими рекомендаціями, які можуть бути використані в законотворчій, правозастосовній та освітній діяльності.

Дисертантка продемонструвала високий рівень володіння методами юридичного аналізу, зміння формулювати наукову новизну, глибоко осмислювати проблеми правового забезпечення у сфері охорони психічного здоров'я, а також здатність до самостійного дослідження складних правових питань. Дисертаційна робота повністю відповідає вимогам, які висуваються до наукових досліджень на здобуття ступеня доктора філософії. Підтримую представлена дисертацію в повному обсязі та широко бажаю Юлії Василівні подальших наукових звершень і професійного розвитку.

Кунєв Ю.Д., д.ю.н., професор, професор кафедри конституційного і адміністративного права КАІ.

Дослідження Бондарчук Юлії Василівни є вагомим і самобутнім внеском у розвиток адміністративно-правової науки в Україні. Особливої уваги заслуговує авторське обґрунтування концепції інформаційно-правового забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади, яка базується на системному підході до визначення місця і ролі правої інформації, цифрових технологій, гарантії доступу до інформації та захисту персональних даних у контексті забезпечення прав людини у сфері охорони психічного здоров'я.

Запропоновані в роботі концептуальні положення щодо нормативно-правових, організаційних і функціональних механізмів інформаційного забезпечення дозволяють комплексно осмислити потенціал інтеграції сучасних інформаційних інструментів у систему охорони здоров'я, соціального захисту та адміністративного управління. Такий підхід забезпечує не лише глибоке теоретико-правове осмислення обраної тематики, а й відкриває шляхи її практичного застосування в законодавчій і правозастосовній діяльності, з урахуванням міжнародного досвіду та стандартів Європейського Союзу.

Актуальність теми не викликає сумнівів, особливо в умовах загострення психосоціальних проблем внаслідок воєнного стану, а також необхідності формування в Україні ефективної та правової моделі захисту осіб із психічними розладами. Дисертантка має належний науковий доробок, включаючи публікації у фахових виданнях, зокрема тих, що індексуються в міжнародних наукометричних базах, що свідчить про високий рівень теоретичної підготовки та наукової зрілості. Результати дослідження були апробовані на наукових конференціях, де отримали схвальні відгуки фахівців.

У цілому дисертаційна робота є завершеним, самостійним науковим дослідженням, що відповідає всім вимогам Порядку присудження наукового ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44. Підтримую представлену дисертацію до захисту та вважаю за доцільне присудити Бондарчук Юлії Василівні науковий ступінь доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Троцюк Н.В., к.ю.н., доцент, заступник декана Факультету права та міжнародних відносин.

Я високо оцінюю актуальність, глибину та якість виконання дисертаційного дослідження Бондарчук Юлії Василівни на тему «Інформаційно-правове забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади». У контексті реформування системи охорони психічного здоров'я в Україні, зростання суспільної уваги до проблем психічних розладів та необхідності дотримання міжнародних стандартів у сфері прав людини, тема дослідження є надзвичайно важливою й своєчасною. Особливе значення має комплексне вивчення правових, організаційних та інформаційних механізмів захисту прав однієї з найуразливіших категорій населення.

Дисертантка продемонструвала високий рівень теоретичної та методологічної підготовки, аналітичне мислення і здатність до системного дослідження складних правових явищ. Вона вдало поєднала аналіз українського

законодавства з вивченням міжнародно-правових актів, практики Європейського суду з прав людини та кращих зарубіжних підходів у сфері охорони психічного здоров'я. Основні положення дослідження викладено чітко й логічно, обґрунтовано наукову новизну та практичну значущість отриманих результатів.

Запропоновані авторкою висновки та рекомендації відзначаються високим рівнем аргументації, мають чітку структуру та можуть бути використані в нормотворчій, правозастосовній, освітній і практичній діяльності у сфері охорони психічного здоров'я. Дисертаційна робота охоплює широкий спектр актуальних питань — від інформаційних прав пацієнтів до гарантій захисту персональних даних і процедур доступу до медичної інформації, — що дозволяє всебічно розкрити обрану тематику.

Юлія Василівна має достатній науковий доробок, включаючи публікації у фахових вітчизняних та міжнародних виданнях, що підтверджує її активну участь у науковому дискурсі й практичний інтерес до розвитку обраного напряму. Отримані в ході дослідження результати мають як наукову новизну, так і значне прикладне значення для вдосконалення інформаційно-правового регулювання в медичній і соціальній сферах.

Ураховуючи викладене, вважаю, що дисертаційна робота Бондарчук Юлії Василівни відповідає встановленим вимогам до досліджень на здобуття наукового ступеня доктора філософії, і рекомендую її до захисту за спеціальністю 081 «Право».

Юринець Ю.Л., д.ю.н., професор, професор кафедри конституційного і адміністративного права КАІ.

Слід зазначити, що всі зауваження та рекомендації, висловлені під час попереднього розгляду дисертаційного дослідження, були уважно враховані Юлією Василівною та належним чином відображені в остаточному варіанті роботи. Її доповідь — змістовна, структурована та переконлива — засвідчила високий рівень наукової підготовки, здатність до самостійного мислення й відповідальне ставлення до виконання дослідницького завдання.

Особливої уваги заслуговує активна участь дисерантки у науковій спільноті: виступи на науково-практичних конференціях, публікації у фахових виданнях, зокрема тих, що індексуються в міжнародних базах, свідчать про глибоку зацікавленість темою дослідження та послідовне професійне зростання.

Враховуючи глибину проведеного дослідження, логічність і послідовність викладення матеріалу, обґрунтованість висновків, а також високу актуальність порушених у роботі питань, вважаю, що дисертаційна робота Бондарчук Юлії Василівни заслуговує на схвальну оцінку. Підтримую представлену роботу та вважаю обґрунтованим присудження Юлії Василівні наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Сопілко І.М., д.ю.н., професор, професор кафедри конституційного і адміністративного права КАІ.

Робота є надзвичайно актуальну, особливо в контексті сучасних викликів, пов'язаних із реформуванням системи охорони психічного здоров'я, дотриманням прав людини та забезпеченням належного інформаційно-

правового супроводу діяльності органів державної влади та медичних установ. Умови євроінтеграції та зобов'язання України щодо гармонізації національного законодавства з міжнародними стандартами висувають нові вимоги до нормативного забезпечення прав осіб, які страждають на психічні розлади, особливо в частині доступу до інформації, захисту персональних даних та інформаційної відкритості системи охорони здоров'я.

Дисертація Бондарчук Юлії Василівни відзначається глибиною наукового аналізу, логічною структурою та системним підходом до дослідження інформаційно-правових аспектів охорони психічного здоров'я. Авторкою запропоновано обґрунтовані теоретичні підходи й практичні рекомендації щодо вдосконалення правового механізму функціонування цієї сфери, з урахуванням міжнародного досвіду, стандартів Ради Європи та практики Європейського суду з прав людини.

Слід відзначити, що дисерантка уважно врахувала зауваження, висловлені на попередніх етапах рецензування, продемонструвавши відповідальне ставлення до наукової праці, фахову глибину аналізу та здатність до конструктивного доопрацювання матеріалу. Її участь у наукових конференціях різного рівня, а також публікації у фахових та міжнародних виданнях підтверджують високий рівень наукової зрілості та послідовний інтерес до обраної проблематики.

Ураховуючи викладене, підтримую представлену дисертаційну роботу, вважаю її вагомим внеском у розвиток адміністративно-правової науки та рекомендую Бондарчук Юлію Василівну до присудження наукового ступеня доктора філософії зі спеціальністю 081 «Право».

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації на тему «Інформаційно-правове забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Актуальність теми дослідження та її зв'язок із планами науково-дослідних робіт. На сучасному етапі розвитку українського суспільства питання охорони психічного здоров'я постає як один із ключових чинників забезпечення національної безпеки, соціальної стабільності та захисту прав людини. В умовах збройної агресії Російської Федерації, пандемії COVID-19, зростання соціальної напруги, загальної психологічної втоми населення та поширення психоактивних речовин спостерігається значне збільшення кількості осіб, які потребують кваліфікованої психіатричної допомоги. Разом з тим, зростає суспільний запит на гарантований захист прав осіб із психічними розладами, недопущення зловживань під час примусової госпіталізації, забезпечення доступу до якісних медичних послуг.

Особливу стурбованість викликає недосконалість чинного законодавства у сфері адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги. Прогалини у захисті персональних даних пацієнтів створюють

загрозу порушення основоположних прав і свобод людини. Крім того, досі відсутнє чітке визначення поняття «психіатрична таємниця», що ускладнює гарантування конфіденційності медичної інформації про психічний стан осіб.

Недостатня увага до інформаційно-правового забезпечення у цій сфері зумовлює проблеми з ефективним впровадженням механізмів обліку, моніторингу, обміну медичною інформацією, формуванням реєстрів, захистом прав як пацієнтів, так і медичних працівників. Запровадження електронного документообігу, уніфікація форм ведення медичної документації, а також нормативне врегулювання поводження з інформацією про психічне здоров'я – лише частина системних змін, які потребують правового забезпечення.

У цьому контексті важливою є адаптація вітчизняного правового поля до європейських стандартів прав людини, зокрема в частині захисту особистої недоторканності, гідності, недопущення дискримінації. Вивчення міжнародного досвіду в сфері правового регулювання психіатричної допомоги може сприяти формуванню в Україні ефективної, прозорої та гуманної системи охорони психічного здоров'я. Таким чином, дослідження інформаційно-правового забезпечення охорони осіб із психічними розладами є вкрай актуальним та має значний практичний потенціал для вдосконалення нормативно-правової бази, посилення гарантій прав людини і досягнення цілей державної політики у сфері охорони здоров'я.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами. Дисертаційне дослідження виконано у межах плану наукових досліджень кафедри конституційного та адміністративного права Факультету права та міжнародних відносин КАІ «Забезпечення конституційних прав громадян в контексті конвенційних зобов'язань України» (шифр №71/13.01.02Н); теми: «Людиоцентричність публічного права України» (державний реєстраційний номер 0124U003363, шифр №53-2022/13.01.02).

Тема дисертації відповідає освітньо-науковій програмі «Право» за спеціальністю 081 «Право» в КАІ (зокрема, ОК 1.3.1, ОК 1.3.2, ОК 1.3.3. та ОК 1.3.4).

3. Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є комплексне дослідження змісту, правової природи та особливостей інформаційно-правового забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади, з метою розроблення теоретико-прикладних зasad його вдосконалення в умовах правової реформи охорони здоров'я.

Для досягнення вказаної мети в дисертаційній роботі поставлено такі основні завдання:

- проаналізувати сучасний стан адміністративно-правового регулювання у сфері психіатричної допомоги;
- дослідити права осіб, що страждають на психічні розлади, в Україні;
- охарактеризувати значення інформаційно-правового забезпечення прав осіб, що страждають на психічні розлади;
- виокремити поняття, мету та завдання інформаційно-правового забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади;
- визначити вихідні засади інформаційно-правового забезпечення;

- встановити правовий статус суб'єктів інформаційно-правового забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади;
- узагальнити зарубіжний досвід інформаційно-правового забезпечення у сфері психічного здоров'я;
- виявити особливості запровадження реєстру осіб, що страждають на психічні розлади;
- окреслити напрями оптимізації системи інформаційно-правового забезпечення охорони психічного здоров'я.

4. Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у процесі здійснення інформаційно-правового забезпечення сфери психічного здоров'я в Україні.

5. Предметом дослідження є інформаційно-правове забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади.

6. Методи дослідження. Методологічну основу дисертаційного дослідження становить система загальнонаукових і спеціально-юридичних методів. Зокрема, застосовано діалектичний метод, який дозволив розглянути проблеми інформаційно-правового забезпечення охорони осіб з психічними розладами в єдності їх соціальних, правових та етичних аспектів. Історико-правовий метод дав змогу проаналізувати етапи формування правового регулювання психіатричної допомоги в Україні. Системно-структурний метод використано для з'ясування структури та функцій суб'єктів інформаційно-правового забезпечення. Порівняльно-правовий метод дозволив дослідити іноземний досвід у сфері захисту прав осіб з психічними розладами, у тому числі щодо ведення спеціалізованих реєстрів. Формально-юридичний метод використано під час аналізу нормативно-правових актів України та міжнародних документів. Логіко-семантичний метод застосовано з метою уточнення та уніфікації правових понять, таких як «пацієнт», «реєстр осіб з психічними розладами», «медична таємниця» тощо. Статистичний метод сприяв обробці емпіричних даних про стан охорони психічного здоров'я та електронного документообігу у медичній сфері України.

Нормативно-правову базу дослідження становлять Конституція України, закони України, акти Кабінету Міністрів України, інші підзаконні нормативно-правові акти з питань надання психіатричної допомоги та захисту персональних даних, а також європейське законодавство у сфері захисту інформації та персональних даних, нормативно-правові акти зарубіжних країн.

Емпіричну базу дослідження становлять статистичні дані, довідкова література, практика організації документообігу в сфері надання психіатричної допомоги.

7. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що вперше у вітчизняній адміністративно-правовій науці здійснено комплексне дослідження інформаційно-правового забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади як системного правового інституту, визначено його поняття, структуру, суб'єктів, а також сформульовано пропозиції з удосконалення чинного законодавства.

За результатами дослідження сформульовано й обґрунтовано низку положень, висновків і пропозицій, які характеризують рівень наукової новизни одержаних результатів, а саме:

вперше:

- сформульовано авторське визначення поняття «інформаційно-правове забезпечення охорони осіб з психічними розладами»;
- запропоновано модель інтегрованого електронного реєстру осіб, які перебувають на обліку у психіатричних закладах, із урахуванням принципів конфіденційності;
- обґрунтовано необхідність законодавчого закріплення дефініції «психіатрична таємниця»;
- сформульовано пропозиції щодо уніфікації нормативно-правового регулювання електронної медичної документації;

удосконалено:

- зміст поняття «адміністративно-правове регулювання у сфері психічного здоров'я»;
- теоретичну конструкцію механізму забезпечення прав пацієнтів із психічними розладами;
- підхід до співвідношення інформаційної безпеки та захисту персональних даних у сфері охорони психічного здоров'я;

дістали подальшого розвитку:

- положення щодо адміністративно-правового статусу суб'єктів медичного права;
- ідеї щодо впровадження європейських стандартів у систему охорони психічного здоров'я.

8. Теоретичне значення дослідження склали Конституція України, закони України, зокрема «Про відпустки», «Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу до публічної інформації у формі відкритих даних», «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», «Про доступ до публічної інформації», «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус», міжнародно-правові акти, постанови Кабінету Міністрів України, накази Міністерства охорони здоров'я та інших органів державної влади.

9. Практичне значення та використання результатів дисертаційного дослідження полягає у тому, що одержані висновки можуть використовуватися у:

- *науково-дослідній сфері* – для подальших досліджень проблем правового регулювання охорони психічного здоров'я, зокрема в аспектах інформаційної безпеки, конфіденційності та цифровізації медичних послуг;
- *правоторчості* – при розробці та вдосконаленні законопроектів у галузі охорони психічного здоров'я, прав пацієнтів, впровадження поняття «психіатрична таємниця», створення єдиного електронного медичного реєстру;
- *в освітньому процесі* – під час викладання дисциплін «Адміністративне право», «Медичне право», «Інформаційне право» та при підготовці методичних

матеріалів для здобувачів юридичних спеціальностей якого вузу? (довідка про впровадження від 04.06.2025).

10. Особистий внесок здобувача. У межах дисертаційного дослідження здійснено формулювання теоретичних положень, узагальнень і висновків, що мають наукове та прикладне значення. Розроблені практичні рекомендації та пропозиції ґрунтуються на самостійному комплексному аналізі чинного законодавства, спеціальної наукової літератури та адміністративно-правової практики у сфері охорони психічного здоров'я. Висвітлені положення є результатом системного осмислення правових механізмів забезпечення прав осіб, які страждають на психічні розлади, з урахуванням сучасних викликів та європейських підходів.

11. Апробація результатів дисертації. Результати дослідження, його основні висновки та рекомендації оприлюднені на 11 науково-практических конференціях, а саме: «Взаємодія громадянського суспільства з сектором безпеки і оборони: сучасні виклики» (Харків, 2021), «Права людини в епоху цифрових трансформацій» (Київ, 2022), «Актуальні проблеми економіки, обліку, фінансів та права» (Житомир, 2022), «Наукові дослідження: парадигма інноваційного розвитку» (Прага, 2022), «Свобода, безпека та незалежність: правовий вимір» (Київ, 2023), «Актуальні питання юриспруденції: виклики сучасності» (Чернівці, 2023), «Протидія терористичним актам у міському середовищі» (Київ, 2023), «Вектори розвитку науки та технологій в умовах глобалізації» (Рига, 2024), «Наука та освіта як основа суспільного розвитку» (Житомир, 2024), «Пріоритетні шляхи розвитку науки і освіти» (Львів, 2024), «Global science: prospects and innovations» (Ліверпуль, 2024).

12. Публікації. Основні положення дисертаційного дослідження відображені у 18 наукових працях, зокрема у 7 наукових статтях, опублікованих у фахових виданнях України, а також у 11 тезах у матеріалах конференцій різного рівня.

Список опублікованих праць за темою дисертації

Статті у фахових виданнях України

1. Бондарчук Ю. В. Правове регулювання статусу особи, яка страждає на психічні розклади. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право.* 2022. №3(64). С. 38-43. DOI: [10.18372/2307-9061.64.16874](https://doi.org/10.18372/2307-9061.64.16874)
2. Бондарчук Ю. В. Сучасний стан розвитку адміністративно-правового регулювання надання психіатричної допомоги. *Юридичний науковий електронний журнал.* 2023. №2. С. 302-305. DOI: [10.32782/2524-0374/2023-2/69](https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-2/69)
3. Бондарчук Ю. В. Інформаційно-правове забезпечення сфери психічного здоров'я у країнах Європи та США, *Часопис Київського університету права.* №2. 2023. С. 99-103. DOI: [10.36695/2219-5521.2.2023.20](https://doi.org/10.36695/2219-5521.2.2023.20)
4. Бондарчук Ю. В. Зміст інформаційно-правового забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади. *Право і суспільство.* 2024. № 1. С. 155-160. DOI: [10.32842/2078-3736/2024.1.1.23](https://doi.org/10.32842/2078-3736/2024.1.1.23)
5. Бондарчук Ю. В. Правове регулювання охорони психічного здоров'я: порівняльний аналіз міжнародних стандартів, зарубіжного досвіду та

законодавства України. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція.* 2024. № 69. С. 30-33. DOI: 10.32782/2307-1745.2024.69.6

6. Бондарчук Ю. В. Право на психічне здоров'я: теоретико-правова характеристика та особливості реалізації. *Актуальні питання у сучасній науці Серія «Право».* 2025. № 1(31) 2025. С. 429-449. DOI: 10.52058/2786-6300-2025-1(31)-429-439

7. Бондарчук Ю. В. Принципи інформаційно-правового забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади. *Нове українське право.* Вип. 1. 2025. С. 151-157. DOI: 10.51989/NUL.2025.1.19

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертацій

8. Бондарчук Ю. В. Захист даних у реєстрах сфери охорони здоров'я. *Взаємодія громадянського суспільства з сектором безпеки і оборони: сучасні виклики : тези учасників науково-практичної конференції*, м. Харків, 21 груд. 2021 р. С. 134-135.

9. Бондарчук Ю. В. Значення електронних реєстрів у системі охорони здоров'я. *Права людини в епоху цифрових трансформацій : Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції*, м. Київ, Національний авіаційний університет, 25 лютого 2022 р. Том 1, Тернопіль: Вектор, 2022. С. 137-139.

10. Бондарчук Ю. В. Соціальне забезпечення психічно хворих осіб. *Актуальні проблеми економіки, обліку, фінансів та права : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції*, м. Житомир, 16 грудня 2022 р. С. 66-67.

11. Бондарчук Ю. В. Особливості проведення судово-психіатричної експертизи в провадженнях у справах про адміністративні правопорушення. *Наукові дослідження: парадигма інноваційного розвитку : матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції*, м. Прага, 29 грудня 2022 р. С. 56-58.

12. Бондарчук Ю. В. Отримання соціальної допомоги та виплат особами, які страждають на психічні розлади, в умовах воєнного стану. *Свобода, безпека та незалежність: правовий вимір : Матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції*, м. Київ, Національний авіаційний університет, 24 лютого 2023 р. С. 160-162.

13. Бондарчук Ю. В. Інформаційно-правове забезпечення: поняття і зміст. *Актуальні питання юриспруденції: виклики сучасності : Матеріали науково-практичної конференції*, м. Чернівці, 12-13 травня 2023 р. Одеса : Видавництво «Молодий вчений», 2023. С. 40-42.

14. Бондарчук Ю. В. Кібербезпека системи електронної охорони здоров'я. *Протидія терористичним актам у міському середовищі : збірник матеріалів Наукового форуму. Навчально-науковий інститут права та політології УДУ імені Михайла Драгоманова (м. Київ, 21 червня 2023 р.).* Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. С. 38-39.

15. Бондарчук Ю. В. Завдання інформаційно-правового забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади. *Вектори розвитку науки та технологій в умовах глобалізації* : збірник матеріалів Міжнародної наукової конференції, м. Рига, Латвійська Республіка, 22-23 березня 2024 р. С. 76-78. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-408-5-21>

16. Бондарчук Ю. В. Сучасні проблеми розвитку сфери охорони психічного здоров'я в Україні. *Наука та освіта як основа суспільного розвитку* : збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції, м. Житомир, 21 лютого 2024 р. С. 86-88.

17. Бондарчук Ю. В. Правовий режим інформації про психічний стан особи. *Приоритетні шляхи розвитку науки і освіти* : матеріали XII науково-практичної конференції, м. Львів, 19-20 червня 2024 р. С. 93-95.

18. Бондарчук Ю. В. Міністерство охорони здоров'я як суб'єкт інформаційно-правового забезпечення прав психічно хворих осіб. *Global science: prospects and innovations* : Proceedings of the 12th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. Liverpool, United Kingdom. 2024. Pp. 219-224.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, які містять 9 підрозділів, висновків, списку використаних джерел (299 найменувань) і додатків. Загальний обсяг дисертації становить 224 сторінки, з них основний текст – 169 сторінок.

Оцінки мови та стилю дисертації. Текст дисертації викладено грамотною мовою, логічно та послідовно. Матеріали дослідження викладені з дотриманням вимог наукового стилю. Дисертація оформлена згідно з вимогами Міністерства освіти і науки України.

Характеристика особистості здобувача. Під час підготовки дисертаційної роботи Бондарчук Ю.В. проявила себе як творчий дослідник і науковець, здатний самостійно на високому науково-методичному рівні вирішувати наукові та практичні завдання. Вона повною мірою володіє сучасними методами аналізу, має належний рівень теоретичної та практичної підготовки.

Відповідність принципам академічної добросесності. Дисертація не містить необґрунтovаних запозичень та plagiatu. У роботі дотримано правила посилання на джерела інформації у випадку використання підходів, положень, тверджень, відомостей. Надано достовірну інформацію про результати дослідень, джерела використаної інформації.

Рецензенти рекомендують: дисертацію Бондарчук Юлії Василівни на тему «Інформаційно-правове забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади» до подальшого провадження й захисту відповідно до пп. 15, 16 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, створення разової спеціалізованої вченої ради, до якої **пропонується наступний персональний склад:**

Головою спеціалізованої вченої ради:

Кунєва Юрія Дем'яновича, доктора юридичних наук, професора,

професора кафедри конституційного і адміністративного права Факультету права та міжнародних відносин КАІ.

Рецензентами:

Головко Катерину Володимирівну, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри конституційного і адміністративного права Факультету права та міжнародних відносин КАІ;

Офіційними опонентами:

Чеховську Ірину Василівну, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри цивільного права та процесу Державного податкового університету;

Муляр Галину Володимирівну, доктора юридичних наук, професора, викладача вищої категорії, викладача-методиста Київського професійно-педагогічного фахового коледжу імені Антона Макаренка;

Белкіна Марка Леонідовича, кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри адміністративного, фінансового та банківського права Навчально-наукового інституту права ім. Князя Володимира Великого МАУП.

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Бондарчук Юлії Василівни на тему «Інформаційно-правове забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади».

2. Вважати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Бондарчук Юлії Василівни відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19.05.2023 № 502), вимогам пп. 6, 7, 8, 9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44.

3. Рекомендувати дисертаційну роботу «Інформаційно-правове забезпечення охорони осіб, що страждають на психічні розлади», подану Бондарчук Юлією Василівною на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право», за спеціальністю 081 «Право» до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

4. Рекомендувати Вченій раді Державного некомерційного підприємства «Державний університет «Київський авіаційний інститут» клопотати про призначення:

Головою спеціалізованої вченої ради:

Кунєва Юрія Дем'яновича, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри конституційного і адміністративного права Факультету

права та міжнародних відносин КАІ.

Рецензентами:

Головко Катерину Володимирівну, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри конституційного і адміністративного права Факультету права та міжнародних відносин КАІ;

Офіційними опонентами:

Чеховську Ірину Василівну, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри цивільного права та процесу Державного податкового університету;

Муляр Галину Володимирівну, доктора юридичних наук, професора, викладача вищої категорії, викладача-методиста Київського професійно-педагогічного фахового коледжу імені Антона Макаренка;

Бєлкіна Марка Леонідовича, кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри адміністративного, фінансового та банківського права Навчально-наукового інституту права ім. Князя Володимира Великого МАУП.

Результати голосування щодо рекомендації до захисту дисертації Бондарчук Юлії Василівни:

«за» - 14

«проти» - немає

«утримались» - немає.

Головуючий на засіданні:

професор кафедри конституційного і адміністративного права КАІ,
доктор юридичних наук, професор

Катерина ГОЛОВКО

Секретар засідання:

завідувач кафедри конституційного і адміністративного права КАІ,
кандидат юридичних наук,

Людмила ШАПЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

проректор з наукових досліджень
та трансферу технологій КАІ,
доктор технічних наук, професор

Сергій ГНАТЮК